

Innst. 378 L

(2011–2012)

**Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen**

Prop. 107 L (2011–2012)

**Innstilling fra finanskomiteen om endringer i bokføringsloven,
verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven m.m.**

Innhold

	Side		Side
1. Proposisjonens hovedinnhold	5	5. Økokrims tilgang til opplysninger i verdipapirregisteret	15
1.1 Sammendrag	5	5.1 Sammendrag	15
1.2 Komiteens merknader	7	5.2 Komiteens merknader	16
2. Endringer i bokføringsloven	7	6. Tilpasninger til ny politiregisterlov ..	16
2.1 Sammendrag	7	6.1 Sammendrag	16
2.2 Komiteens merknader	8	6.2 Komiteens merknader	16
3. Endringer i verdipapirhandelloven ...	11	7. Tekniske justeringer i verdipapirhandelloven og enkelte andre lover ..	16
3.1 Sammendrag	11	7.1 Sammendrag	16
3.1.1 Prospektreglene	11	7.2 Komiteens merknader	16
3.1.2 Rapporteringsdirektivet	12	8. Opplysninger om nærstående parter i regnskapsloven	17
3.1.3 Konesjonsplikt for mellommanns- virksomhet knyttet til andeler i ansvarlige selskaper	12	8.1 Sammendrag	17
3.1.4 Motregning av derivater	13	8.2 Komiteens merknader	17
3.1.5 Primærinnsiders meldeplikt	14	9. Forslag fra mindretall	17
3.2 Komiteens merknader	14	10. Komiteens tilråding	17
4. Endringer i eiendomsmeglingsloven .	14		
4.1 Sammendrag	14		
4.2 Komiteens merknader	15		

Innst. 378 L

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 107 L (2011–2012)

Innstilling fra finanskomiteen om endringer i bokføringsloven, verdipapirhandelloven, eien- domsmeglingsloven m.m.

Til Stortinget

1. Proposisjonens hovedinnhold

1.1 Sammendrag

Finansdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i bokføringsloven. Lovforslaget bygger dels på Bokføringsstandardstyrets delrapport II, som ble overlevert til departementet 10. november 2008 som ledd i Bokføringsstandardstyrets oppdrag om å gjennomgå bokføringsregelverket for å vurdere behovet for endringer i regelverket. Lovforslaget bygger dels på to utredninger fra Skattedirektoratet og Økokrim av henholdsvis 10. juni 2007 og 5. oktober 2008 om kravet til oppbevaringstid for primærdokumentasjon. Bokføringsstandardstyrets delrapport II ble sammen med Skattedirektoratets og Økokrims utredninger om oppbevaringstiden sendt på høring den 22. desember 2008, med høringsfrist 20. mars 2009.

Departementet foreslår en lemping av bokføringslovens krav om utarbeiding av spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering. Mens det etter gjeldende § 5 i bokføringsloven oppstilles et krav om at spesifikasjoner faktisk skal utarbeides for hver periode med pliktig regnskapsrapportering, foreslår departementet at slike spesifikasjoner skal kunne utarbeides innen de angitte frister. Dette innebærer at det ikke lenger vil være et krav om fysisk produksjon av spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering i form av papirutskrifter eller rapportfiler for elektronisk lagring. Det vil være tilstrekkelig at den bokfø-

ringspliktige lagrer de bokførte opplysningene som er nødvendig for å kunne utarbeide slike spesifikasjoner, i en database eller tilsvarende med tilhørende rapporteringsfunksjonalitet.

Etter gjeldende rett er det krav om minst 10 års oppbevaring av primærdokumentasjon. Departementet foreslår ikke endring av dette kravet. Departementet legger opp til ytterligere kartlegging av kostnadene knyttet til krav til oppbevaringstid, og vil deretter legge fram en vurdering og eventuelle forslag for Stortinget.

Departementet foreslår at det oppstilles et generelt krav i bokføringsloven om at all dokumentasjon som den bokføringspliktige selv utarbeider, skal være på norsk, dansk, svensk eller engelsk. I dag stiller bestemmelsen kun krav om at spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering og dokumentasjon av regnskapssystemet skal være på et av de angitte språkene. Videre foreslår departementet at kontrollmyndighetene gis hjemmel til å kreve at den bokføringspliktige oversetter regnskapsmateriale som er utarbeidet av andre, og som er på et annet språk enn norsk, dansk, svensk eller engelsk, til et av disse språkene.

Finansdepartementet foreslår også flere mindre justeringer i bokføringsloven av utpreget teknisk karakter, som primært er ment å skulle avklare eller presisere innholdet i gjeldende regelverk. Det fremmes herunder forslag til justeringer av kravene til kontrollspor i regnskapssystemet, kravene til oppbevaring av utgående pakksedler, kravene til elektronisk tilgjengelighet av bokførte opplysninger og kravene til dokumentasjon av balansen mv.

Finansdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i verdipapirhandelloven (vphl.) for å gjennomføre forventede nye EØS-regler som svarer til direktiv 2010/73/EU (endringsdirektivet), som gjør endringer i EØS-regler som svarer til direk-

tiv 2003/71/EF (prospektdirektivet). Endringsdirektivet gjør også enkelte endringer i direktiv 2004/109/EF (rapporteringsdirektivet). Gjennomføring av nye EØS-regler medfører behov for endringer i vphl. kapittel 5 og 7. I kapittel 7 økes blant annet terskelverdien for EØS-prospekt fra 2,5 mill. euro til 5 mill. euro, grensen for antall personer et tilbud må rettes til før prospektplikt inntreffer, økes fra 100 personer til 150 personer, definisjonen av profesjonell investor i forbindelse med unntak fra prospektplikt endres slik at den blir den samme som verdipapirhandelens definisjon av profesjonell kunde, unntaksregelen for prospektplikt ved tilbud til ansatte utvides til å gjelde emisjoner i EØS-selskap og selskap hjemmehørende i land utenfor EØS som er godkjent av prospektmyndighetene, unntaket fra prospektplikt ved fusjon utvides til også å gjelde fisjon og annen deling av selskapet mellom aksjonærene, og det innføres krav om at prospekter skal offentliggjøres elektronisk. I tillegg foreslår departementet å øke terskelverdien for prospektplikt fra 100 000 euro til 1 million euro. I verdipapirhandelens kapittel 5 foreslås det å endre blant annet minimumskravet for pålydende pr. obligasjon fra 50 000 euro til 100 000 euro for at utsteder skal kunne velge mellom norsk og engelsk som rapporteringsspråk. Gjennomføringsfristen for endringsdirektivet er 1. juli 2012. Lovforslaget bygger på utkast til lovendringer som foreslått i høringsnotat 5. april 2011 utarbeidet av Finanstilsynet og sendt på høring ved høringsbrev av 29. juni 2011.

Departementet foreslår videre endring i verdipapirhandelens kapittel 9 ved at yting av mellommannstjenester på forretningsmessig basis i forbindelse med andeler i selskaper definert i selskapsloven av 21. juni 1985 § 1-2 bokstav a, b, c og e, krever tillatelse etter verdipapirhandelens. Foretak som kun yter slike tjenester til profesjonelle investorer som nærmere definert i lovforslaget, er unntatt fra kravet om tillatelse.

Departementet foreslår videre at gjeldende bestemmelser i vphl. § 14-1 om motregning av derivater utvides fra å omfatte varederivater, fremtidige renteavtaler (FRA), rente- og valutaopsjoner, rente og valutaterminer, rente- og valutabytteavtaler, og avtaler om handel med valuta, kredittderivater, og derivater som nevnt i vphl. § 2-2 femte ledd nr. 5, til å gjelde alle typer derivater som definert i vphl. § 2-2 femte ledd og avtaler om handel med valuta. Kontrakter knyttet til handel med finansielle instrumenter er avhengig av gode rutiner og en rammeregulering som sikrer en effektiv flyt av transaksjonene mellom partene. Det er viktig at transaksjonsflyten er effektiv også i ekstraordinære situasjoner som konkurs. Motregning er en effektiv måte å redusere risiko og kostnader på for aktørene, i tillegg til at likviditetsbehovet i oppgjøret reduseres. Etter departementets vur-

dering gjør de samme hensyn seg gjeldende for alle de finansielle instrumentene nevnt i vphl. § 2-2 femte ledd, som for dem som i dag er omfattet av motregningsadgangen etter verdipapirhandelens kapittel 14.

Finansdepartementet foreslår også enkelte mindre endringer i sanksjonsbestemmelsene i verdipapirhandelens. Det foreslås at straffehjemmelen i verdipapirhandelens endres, slik at grove eller gjentatte brudd på overtredelser av reglene om løpende informasjonsplikt kan straffesanksjoneres. Videre foreslås en presisering om at det skal kunne illegges overtredelsesgebyr ved brudd på forskriftsbestemmelser som er gitt for å utfylle bestemmelsen om løpende informasjonsplikt, som blant annet vil omfatte brudd på underhånden melding til norsk regulert marked ved utsatt offentlighet.

Videre foreslår departementet endringer i verdipapirhandelens regler om meldeplikt. Det foreslås å innsnevre meldepliktsreglenes stedlige virkeområde i tråd med EØS-regler tilsvarende Kommisjonsdirektiv 2004/72/EF. Bakgrunnen for forslaget er bestemmelsen i gjeldende vphl. § 4-1 som pålegger utstederselskapet meldeplikt etter norske regler, mens gjeldende EØS-regler fastslår at utstederselskapet skal følge de meldepliktsregler som er i hjemstaten. Videre foreslås en presisering om at meldinger skal sendes til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker. Forslaget må sees i sammenheng med innsnevringen av virkeområdet for meldepliktsreglenes stedlige virkeområde. Det foreslås også å utvide definisjonen av primærinnsiders nærstående, slik at også øvrige slektninger som primærinnsider har delt husholdning med det siste året, omfattes. Bakgrunnen for dette forslaget er at den norske definisjonen av primærinnsiders nærstående ikke har vært i samsvar med nærstående-definisjonen i EØS-regler som svarer til Kommisjonsdirektiv 2004/72/EF art. 1 nr. 2 bokstav c. Endelig har departementet foreslått en ny forskriftshjemmel vedrørende meldepliktsreglene. Forskriftshjemmelen åpner for at det kan fastsettes nærmere regler om unntak fra meldeplikten ved utstederselskapets handel med egne aksjer.

Det foreslås videre enkelte mindre endringer i verdipapirhandelens. Det foreslås å innta en hjemmel for Finanstilsynet til å gjøre unntak fra konsolideringsbestemmelsen i vphl. § 9-21 annet ledd nr. 2. Bakgrunnen for forslaget er at slik unntaksbestemmelse ved en inkurie falt bort ved lov 4. juni 2010 nr. 2010. Det foreslås videre at «grunnfondsbevis» erstattes med «egenkapitalbevis».

Departementet foreslår i proposisjonen også enkelte endringer i eiendomsmeglingsloven. Det foreslås blant annet endringer som vil innebære at medhjelpere som har bestått særskilt eksamen i oppgjør, får utvidet adgang til å gjennomføre det økono-

miske oppgjøret i eiendomshandler. Det foreslås videre en forskriftshjemmel for å fastsette at personer i en begrenset periode kan arbeide som medhjelpere til eiendomsmegler uten å ha avlagt eksamen. Departementet foreslår videre en presisering i eiendomsmeglingsloven som klargjør at også formidling av kjøperposisjoner til fast eiendom faller inn under eiendomsmeglingslovens virkeområde, og det foreslås retting av inkurie om at også brudd på eiendomsmeglingslovens regler om behandling av betrodde midler kan medføre straff etter eiendomsmeglingsloven § 8-9.

Departementet foreslår videre å gi Økokrim elektronisk tilgang til opplysninger i verdipapirregister. Bakgrunnen for forslaget er en rapport 22. juni 2007 om samarbeidet mellom Finanstilsynet, Oslo Børs og Økokrim vedrørende bekjempelse av verdipapirkriminalitet. Arbeidsgruppen som utferdiget rapporten, konkluderte med at Økokrim burde gis elektronisk tilgang til verdipapirregisteret i forbindelse med etterforskning av verdipapirkriminalitet. Etter departementets oppfatning er forslaget om å gi Økokrim elektronisk tilgang til verdipapirregisteret egnet til å rasjonalisere og effektivisere etterforskningsarbeidet for Økokrim.

Finansdepartementet foreslår i proposisjonen lovtekniske endringer i bestemmelser i finansmarkedslovgivningen som gir Finanstilsynet hjemmel til å foreta vandelskontroll av ledende ansatte og styremedlemmer i foretak under tilsyn, samt av betydelige eiere av slike foretak. Videre foreslår departementet endringer i bestemmelsene om framleggelse av politiattest for personer med personlig konsesjon som regnskapsfører, revisor og eiendomsmegler. Forslaget medfører ikke realitetsendringer, men er en oppfølging av Stortingets vedtak om ny politiregisterlov 11. mars 2010, jf. Innst. 139 L (2009–2010) og Prop. 12 L (2008–2009).

Finansdepartementet foreslår videre å rette opp enkelte lovbestemmelser som viser til «Kreditilsynet» og «kreditilsynsloven», slik at disse bestemmelsene viser til «Finanstilsynet» og «finanstilsynsloven». Finansdepartementet foreslår også å rette opp en inkurie i forsikringsvirksomhetsloven § 12-11 tredje ledd.

Finansdepartementet foreslår avslutningsvis at det vedtas endringer i forskriftshjemmelen i regnskapsloven § 7-30 b, slik at det åpnes for å gi visse unntak fra kravet til opplysninger om nærstående parter for foretak som helt eller delvis er eid av stat eller kommune.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen,

lederen Torgeir Micaelsen, Torstein Tvedt Solberg, Knut Storberget og Dag Ole Teigen fra Fremskrittspartiet, Ida Marie Holen, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til at regjeringens vurderinger og forslag er omtalt i Prop. 107 L (2011–2012). I det følgende innledes hvert kapittel nedenfor med et kort oppsummerende sammendrag fra proposisjonen. For omtale av bakgrunnen for og vurderingene knyttet til hvert forslag, vises det til proposisjonen.

2. Endringer i bokføringsloven

2.1 Sammendrag

Finansdepartementet ga 13. november 2007 Norsk Regnskapsstiftelse i oppdrag å gjennomgå reglene i bokføringsloven og bokføringsforskriften, og vurdere behovet for endringer ut fra de erfaringene en til nå har med bokføring etter reglene som trådte i kraft 1. januar 2005. Oppdraget til Norsk Regnskapsstiftelse omfattet ikke vurdering av gjeldende krav til oppbevaringstid. Finansdepartementet ba henholdsvis 30. november 2007 og 15. januar 2008 Skattedirektoratet og Økokrim vurdere gjeldende krav til oppbevaringstid for regnskapsmateriale.

Skattedirektoratet og Økokrim overleverte sine vurderinger av oppbevaringstiden henholdsvis 10. juni 2007 og 5. oktober 2008.

Bokføringsstandardstyret i Norsk Regnskapsstiftelse har overlevert tre delrapporter til Finansdepartementet:

Delrapport I ble overlevert til departementet 1. oktober 2008. Delrapporten inneholder forslag om endring av dagens regelverk om bruk av kassasystemer.

Delrapport II ble overlevert til departementet 10. november 2008. Delrapporten inneholder de av Bokføringsstandardstyrets forslag som krever lovendring, og dessuten en rekke forslag til forskriftsendringer som antas å ville innebære forenklinger for næringslivet.

Delrapport III ble overlevert til departementet 20. mai 2009. Delrapporten inneholder Bokføringsstandardstyrets øvrige forslag til forskriftsendringer.

I proposisjonen fremmer Finansdepartementet forslag til lovendringer på bakgrunn av Bokføringsstandardstyrets delrapport II og Skattedirektoratets

og Økokrims utredninger om oppbevaringstid for regnskapsmateriale.

Departementet tar sikte på en snarlig fastsetting av forskrifter basert på Bokføringsstandardstyrets delrapport II og III. Som oppfølging av delrapport I har Skattedirektoratet på oppdrag fra departementet avgitt en utredning om nytt regelverk for kassasystemer. Utredningen har vært på høring med høringsfrist 15. mai 2012. Departementet tar sikte på en rask oppfølging.

Bokføringsstandardstyrets delrapport II ble sammen med Skattedirektoratets og Økokrims utredninger om oppbevaringstiden sendt på høring den 22. desember 2008 med høringsfrist 20. mars 2009.

Revisorforeningen, Konkursrådet, Norges Bondelag, NØF og Skattedirektoratet har i sine høringsinnspill gitt uttrykk for en generell tilslutning til forslagene som fremmes i høringen, men har særmerknader til enkelte av forslagene.

Norsk Skogeierforbund og Nærings- og handelsdepartementet har i sine høringsinnspill gitt uttrykk for en generell tilslutning til alle de foreslåtte endringene i regelverket som vil føre til lettelse og besparelser for næringslivet.

Departementets gjengivelse i proposisjonen av høringsinstansenes syn begrenser seg til der det er gitt særmerknader til de enkelte forslagene.

Se proposisjonens punkt 2.3–2.14 for omtale av temaene utarbeidelse og oppbevaring av spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering, utarbeidelse av konsernregnskap – forholdet til pliktig regnskapsrapportering og dokumentasjon, regnskapssystemet og sporbarhet, dokumentasjon av balansen, språk, oppbevaringstid for primærdokumentasjon, valgfrihet med hensyn til oppbevaringsmedium, oppbevaring av annen dokumentasjon, oppbevaring av utgående pakksedler, elektronisk tilgjengelighet til bokførte opplysninger, bistand til oversetting av dokumenter, og generell forskriftshjemmel.

Enkelte av forslagene vil medføre forenklinger eller kostnadsbesparelser for de bokføringspliktige. Andre forslag vil kunne framstå som ytterligere krav for de bokføringspliktige. Det er vanskelig å angi hva de enkelte endringene vil innebære av beløpsmessige konsekvenser. Departementet legger imidlertid til grunn at forslagene samlet sett vil innebære lettelse i de bokføringspliktiges økonomiske og administrative byrder.

En vesentlig lettelse for de bokføringspliktige er fjerning av kravet om at spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering faktisk skal utarbeides. Det vil etter departementets forslag være tilstrekkelig at slike spesifikasjoner skal kunne utarbeides.

Det er departementets oppfatning at flere av de foreslåtte endringene som kan framstå som ytterligere krav til de bokføringspliktige, kun vil være pre-

siseringer av gjeldende krav som allerede følger av de grunnleggende bokføringsprinsippene i bokføringsloven § 4. Slike forslag omfatter blant annet krav til språk i egenutarbeidet dokumentasjon, krav til oversettelse av regnskapsmateriale og krav til oppbevaring av utgående pakksedler eller tilsvarende dokumentasjon som følger varen eller sendes til kjøperen på annen måte.

Departementet antar at de forslag som fremmes kun i liten grad vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. Departementet fremmer forslag om enkelte dispensasjonsbestemmelser som vil kunne medføre flere søknader til behandling.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Særlig om oppbevaringstid for primærdokumentasjon (proposisjonens punkt 2.8)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, tar til etterretning at regjeringen ikke nå foreslår endringer i de gjeldende reglene om 10 års lagringstid for primærdokumentasjon. Flertallet viser til at dette er i tråd med anbefalingene fra Skattedirektoratet og Økokrim, og støttet av et stort flertall av høringsinstansene, inkludert Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Nav, Konkurransetilsynet, LO, Revisorforeningen, Riksadvokaten og Sparebankforeningen. Mindretallet, som inkluderer Datatilsynet, HSH, NARF og NHO, har argumentert for at oppbevaringstiden for primærdokumentasjon bør reduseres til 5 år.

Spørsmålet om hvor lenge de regnskapspliktige skal pålegges å oppbevare regnskapsmateriale beror på en avveining av forskjellige hensyn. Flertallet viser til at krav om oppbevaring av regnskapsmateriale blant annet skal bidra til å sikre at dokumentasjon er tilgjengelig så lenge det kan være saklig behov for å kontrollere den. Flertallet er samtidig opptatt av regjeringens målsetting om forenklinger for næringslivet, og viser til at for eksempel kravene til pliktig revisjon av årsregnskapet for de minste selskapene allerede er opphevet. Flertallet mener at det sentrale spørsmålet vedrørende oppbevaringstid er om nytten av kravet om 10 års oppbevaringstid står i et rimelig forhold til kostnadene som kravet innebærer for de bokføringspliktige.

Flertallet viser i den sammenheng til at det i proposisjonen er henvist til en kartlegging utført av Rambøll Management for Nærings- og handelsdepartementet, hvor kostnadene knyttet til oppbevaring og lagring av regnskapsmateriale på grunnlag av bokføringsloven § 13 er beregnet til om lag 630 mill.

kroner pr. år. Dette utgjør omtrent 2,2 pst. av de estimerte samlede administrative kostnadene knyttet til bokføringsregelverket. Flertallet vil bemerke at det er usikkert hvor stor andel av dette som kan reduseres ved halvert lagringstid, ettersom deler av dette må antas å være faste kostnader knyttet til håndtering av primærdokumentasjon, som de bokføringspliktige i stor grad vil ha enten det er krav om 5 eller 10 års lagringstid. Flertallet mener også at spørsmålet om å opprettholde 10 års oppbevaringsplikt må sees i sammenheng med forslaget i proposisjonen om å åpne for valgfrihet med hensyn til oppbevaringsmedium. Målet med den endringen er å presisere at de bokføringspliktige fritt kan velge oppbevaringsform – herunder elektronisk lagring. Flertallet er av den oppfatning at denne presiseringen, kombinert med teknisk utvikling, vil kunne bidra til lavere utgifter knyttet til oppbevaring av regnskapsmateriale. Flertallet mener dette taler for at kostnadene vil bli lavere fremover, selv om man beholder kravet om 10 års oppbevaring.

Flertallet merker seg samtidig Økokrims klare anbefaling i saken, hvor de peker på at oppbevaringstiden både generelt og i en rekke eksempler av straffesaker har hatt betydning for arbeidet med å bekjempe organisert kriminalitet og miljøkriminalitet. Flertallet tar til orientering at Konkurransetilsynet har bemerket at det samme gjelder for brudd på konkurranselovgivningen, og at flere instanser har påpekt at dette også gjelder kontrollen med offentlige tilskuddsordninger – som ved kontroll av støtte fra Nav. Flertallet merker seg i denne sammenheng at mange høringsinstanser viser til den nære sammenhengen mellom kravet til oppbevaring og de skatte- og strafferettslige foreldelsesfristene, og deler forståelsen om at kravet til oppbevaringstid og foreldelsesfristene bør sees i sammenheng. Flertallet viser i den forbindelse til at Stortinget ved behandling av Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) valgte å følge regjeringens forslag om å opprettholde ligningslovens løsning med en foreldelsesfrist på ti år ved forsettlig og grovt uaktsomt skattesvik.

Flertallet mener at de sterke innvendinger mot endringer i dagens regler, hensynet til at bokføringslovens krav til oppbevaringstid bør samsvare med de straffe- og skatterettslige foreldelsesfrister, samt at adgangen til elektronisk lagring og den teknologiske utviklingen mer generelt må kunne antas å lette byrdene for de bokføringspliktige knyttet til dagens oppbevaringskrav, samlet taler for å opprettholde dagens regler. Flertallet registrerer likevel den varslede kartleggingen av kostnadene knyttet til kravene om oppbevaringstid, som kan føre til at det fremmes forslag fra regjeringen om å redusere pliktig oppbevaringstid for regnskapsmateriale.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at formålet med lovregler om bokføring er å sikre en rekke interessentgrupper, herunder ledere og ansatte hos den bokføringspliktige selv samt kontrollmyndigheter og andre regnskapsbrukere, dokumentasjon for økonomiske transaksjoner og de forpliktelser og tilgodehavender som transaksjonene gir opphav til. Hvor lenge de regnskapspliktige skal pålegges å oppbevare regnskapsmateriale beror på en avveining av forskjellige hensyn.

Krav til oppbevaringstid skal sikre at dokumentasjonen er tilgjengelig så lenge det vil kunne være saklig behov for å kontrollere den. Samtidig innebærer krav til oppbevaring kostnader for de bokføringspliktige, og pliktig oppbevaringstid bør derfor ikke være lenger enn nødvendig. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at Norge bør følge utviklingen i Danmark og Sverige og redusere oppbevaringstiden til fem år.

Disse medlemmer viser til at departementet, på bakgrunn av det materialet som nå foreligger, har kommet til at det er behov for ytterligere kartlegging av kostnadene knyttet til kravene til oppbevaringstid, før det eventuelt kan fremmes forslag til Stortinget om å redusere pliktig oppbevaringstid for regnskapsmateriale. Departementet foreslår ikke nå endringer i gjeldende krav til oppbevaringstid. Disse medlemmer registrerer at til tross for mange rapporter, omfattende høringsuttalelser, ønsker fra et samlet næringsliv og opposisjon, samt regjeringens konkrete mål om reduserte administrative byrder for næringslivet, så velger regjeringen nok en gang å utsette å ta stilling til saken. Disse medlemmer er overrasket over at regjeringen ikke klarer å ta standpunkt i en sak hvor konsekvensene er godt nok utredet.

På bakgrunn av Stortingets anmodning ba departementet Skattedirektoratet og Økokrim ved brev hhv. 30. november 2007 og 15. januar 2008 om en vurdering av kravet til 10 års oppbevaring for primærdokumentasjon. Skattedirektoratet og Økokrim besvarte departementets henvendelse ved brev 10. juni 2008 og 5. oktober 2008. Det vises til at en nedkorting i oppbevaringsplikten i praksis vil betinge vesentlige lovendringer på skatte- og avgiftsområdet. Disse medlemmer mener regjeringen må starte arbeidet med eventuelle lovendringer slik at det opprettholdes fremdrift i arbeidet.

I Danmark gjelder det som hovedregel krav til fem års oppbevaringstid. Det er imidlertid gjort unntak for kassastrimler og tilsvarende dokumentasjon i detaljhandel, som bare skal oppbevares i ett år. Unntaket ble vedtatt i 2006 som ledd i den danske regjeringens forenklingsarbeid. I Sverige ble oppbeva-

ringstiden redusert fra 10 til 7 år som ledd i den svenske regjeringens forenklingsarbeid. Disse medlemmer registrerer at forenklingsarbeid for næringslivet har bedre vilkår i våre naboland som på disse tidspunktene hvor endringene ble vedtatt, begge hadde borgerlige regjeringer.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har lovet forenklinger for bedriftene med fem mrd. kroner i løpet av 2013, og at den ikke kommer til å greie det hvis den ikke gjennomfører de mest opplagte tiltakene, slik forslaget om å halvere oppbevaringsplikten for regnskapsdokumenter er.

Disse medlemmer viser til at regjeringen selv skriver at kostnadene knyttet til oppbevaring av regnskapsmateriale på grunnlag av bokføringsloven § 13, er beregnet til 631, 5 mill. kroner per år. Dette utgjør således omtrent 2,2 pst. av de estimerte samlede administrative kostnadene knyttet til å etterleve bokføringsregelverket. I en oppfølgingsrapport om utviklingen i næringslivets administrative kostnader, utarbeidet av Rambøll Management november 2009, angis at det ikke har skjedd noen relevante endringer i regelverket i perioden fra 2006 til 2009 når det gjelder regnskap og bokføring, og kostnadene antas følgelig å være uendrede. Både Bedriftsforbundet, Datatilsynet, HSH, Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening og NHO har støttet disse medlemmers forslag i denne saken. NARF viser i sitt høringssvar til at Perduco for NARF og NHO har gjennomført en egen undersøkelse av kostnadene knyttet til kravet om 10 års oppbevaringstid. I høringssvaret vises det bl.a. til at næringslivet i Norge til enhver tid holder lagret rundt 80 millioner regnskapspermer, og at det bare i 1 pst. av bedriftene blir kontrollert og funnet feil i regnskapsmaterialet. NARF mener ut fra dette at ca. 40 millioner regnskapspermer oppbevares til nær sagt ingen nytte, og at dette koster næringslivet rundt 260 mill. kroner årlig. Disse medlemmer deler dette synet og kan ikke se at kostnaden og merarbeidet står i forhold til nytten som staten har med regelverket. NARF viser for øvrig til at forskjellen mellom estimatet til Perduco og estimatet som fremkom i kartleggingen til NHD antagelig skyldes at estimatet til Perduco bare omfatter de fysiske lagringskostnadene, og at intern tid til arkivering, systematisering mv. holdes utenfor i estimatet til Perduco.

Disse medlemmer mener at regjeringens uttalelser om at det er behov for ytterligere kartlegging ikke er begrunnet ut fra manglende informasjon, men ut fra beslutningsvegring og intern uenighet i regjeringen. Det er derfor uheldig at nødvendig forenklingsarbeid for næringslivet i beste fall utsettes og i verste fall nok en gang stoppes opp. Regjeringen har hevdet at en ekstern utredning vil kunne ferdigstilles til årsskiftet, og disse medlemmer forutsetter

dermed at saken blir behandlet med positiv innstilling i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2013.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) § 13 annet ledd ved å redusere kravet om oppbevaringsplikt for regnskapsmateriale, herunder primærdokumentasjon, fra ti til fem år.»

Særlig om valgfrihet med hensyn til oppbevaringsmedium (proposisjonens punkt 2.9)

Komiteen viser til forslaget om å presisere i bokføringsloven adgangen til som hovedregel å kunne erstatte oppbevaring på et medium (for eksempel papir) med et annet (for eksempel skannet elektronisk kopi). Komiteen mener det er grunn til å anta at bruken av elektronisk dokumentasjon vil tilta ytterligere i årene som kommer, og er positiv til at det nå presiseres at det er valgfrihet med hensyn til oppbevaringsmedium. Komiteen mener dette vil kunne bidra både til å rasjonalisere regnskapsprosesser og redusere bedriftenes oppbevaringskostnader. Begge deler kommer næringslivet til gode.

Komiteen viser til at det i proposisjonens punkt 2.9.4 er foreslått at adgangen til fritt å velge oppbevaringsmedium bør hjemles direkte i bokføringsloven, samtidig som det anses hensiktsmessig å oppstille eksplisitt hjemmel til å kunne stille nærmere krav til oppbevaringsmediet i forskrift.

Valgadgangen med hensyn til oppbevaringsmedium er i proposisjonens lovforslag presisert i bokføringsloven § 13 annet ledd, mens forskriftshjemmelen i § 13 femte ledd er foreslått endret ved å inkludere ordet «oppbevaringsmedium».

Komiteen peker på at det imidlertid kan stilles spørsmål om rekkevidden til den foreslåtte forskriftshjemmelen. For å sikre at forskriftsbestemmelsen hjemler særskilte krav, foreslår komiteen tatt inn etter departementets forslag til § 13 annet ledd nytt tredje punktum, et nytt fjerde og siste punktum som gir hjemmel til i forskrift å «fastsette nærmere krav til oppbevaringsmedier» samtidig som «oppbevaringsmedium» blir tatt ut av forslaget til § 13 femte ledd.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven):

§ 13 annet ledd nytt siste punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til oppbevaringsmedier.

§ 13 femte ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i annet ledd om oppbevaringssted og oppbevaringstid.»

Særlig elektronisk tilgjengelighet til bokførte opplysninger (proposisjonens punkt 2.12)

Komiteen viser til at det i proposisjonens punkt 2.12.4 er foreslått å flytte den gjeldende bestemmelsen i bokføringsloven § 13 annet ledd siste punktum om elektronisk tilgjengelighet til ny § 13 b. Komiteen kan ikke se at det er foreslått en tilsvarende flytting av forskriftshjemmelen i gjeldende § 13 femte ledd, hvor det kan gjøres unntak fra kravet til elektronisk tilgjengelighet. Bestemmelsen er heller ikke med i forslaget til § 13 femte ledd. For å rette opp denne inkurien foreslår komiteen at gjeldende § 13 femte ledd om unntak fra bestemmelsene om elektronisk tilgjengelighet blir inntatt i ny § 13 b som annet ledd.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven):

§ 13 b annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i første ledd.»

Bistand til oversetting av dokumenter (proposisjonens punkt 2.13)

Komiteen viser til at departementet i proposisjonens punkt 2.13.4 ikke utelukker at det kan være aktuelt å vurdere om det bør stilles nærmere krav til oversettelsen av regnskapsmateriale etter at det er vunnet mer erfaring med kvaliteten til de oversettelsene som de bokføringspliktige faktisk leverer, og at det derfor foreslås å oppstille hjemmel til i forskrift å stille nærmere krav til oversettelsen dersom dette skulle vise seg ønskelig på et senere tidspunkt. Komiteen kan ikke se at departementet har foreslått en slik lovhjemmel, og foreslår derfor inntatt en forskriftshjemmel i bokføringsloven § 14 nytt tredje ledd etter departementets forslag til første punktum der.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven):

§ 14 nytt tredje ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til oversettelsen.»

3. Endringer i verdipapirhandelloven

3.1 Sammendrag

3.1.1 Prospektreglene

EØS-regler som svarer til direktiv 2003/71/EF (prospektdirektivet), stiller krav til prospekt ved offentlige tilbud om tegning og kjøp av omsettelige verdipapirer og opptak til notering på regulert marked, og er gjennomført i norsk rett i verdipapirhandelloven (vphl.) kapittel 7 og tilhørende forskriftsbestemmelser. Det vises blant annet til Ot.prp. nr. 69 (2004–2005) og Ot.prp. nr. 34 (2006–2007). Prospekt utarbeidet som følge av prospektplikt etter prospektdirektivet, betegnes EØS-prospekt. Disse skal kontrolleres av tilsynsmyndighetene. Prospekt-direktivets formål er å sikre investorbeskyttelse og markedseffektivitet. I samsvar med prospektdirektivet art. 31 har EU-kommisjonen foreslått en revisjon av direktivet fem år etter dets ikrafttredelse. Rådet og Europaparlamentet har i direktiv 2010/73/EU (endringsdirektivet) vedtatt endringer i prospektdirektivet for å forenkle og forbedre anvendelsen av reglene. Formålet med endringene er å bidra til økt effektivitet og fremme konkurransedyktigheten ved å redusere administrative forpliktelser for utsteder og tilrettelegger. Endringsdirektivet medfører redusert prospektplikt, men uten at dette skal gå på bekostning av investorbeskyttelsen og et velfungerende marked i medlemslandene.

Endringsdirektivet vil nødvendiggjøre endringer i kommisjonsforordning (EF) nr. 809/2004. Kommisjonsforordning (EF) nr. 809/2004 er tatt inn i EØS-avtalen, og tilsvarende EØS-regler er gjennomført i norsk rett i verdipapirforskriften § 7-13. En endring av EØS-regler tilsvarende kommisjonsforordning nr. 809/2004 vil bli håndtert som en forskriftsak.

Endringsdirektivet er ennå ikke tatt inn i EØS-avtalen. Departementet foreslår likevel nå lovregler i tråd med EUs regelverk slik det er etter endringsdirektivet. Fremstillingen av EØS-rett og uttrykket «EØS-regler som svarer til endringsdirektivet» eller lignende uttrykk i avsnittene nedenfor forutsetter at endringsdirektivet tas inn i EØS-avtalen.

Finanstilsynet utarbeidet på oppdrag fra Finansdepartementet et høringsnotat 5. april 2011 med utkast til gjennomføring av EØS-regler tilsvarende endringsdirektivet. Departementet sendte ved brev 29. juni 2011 Finanstilsynets høringsnotat på høring, med høringsfrist 30. september 2011.

Se proposisjonens punkt 3.1 for omtale av beløpsgrense og antall personer et tilbud rettes mot, innhold og utforming av EØS-prospekt, dispensasjon fra prospektplikt, unntak fra prospektplikt, offentliggjøring av prospekt, plikten til å utarbeide tillegg til prospekt, tilbakekall av aksept, dokumenter som inn-

tas ved henvisning, og utelatelse av opplysninger i prospekter.

Det følger av endringsdirektivet at formålet med endringene er å bidra til økt effektivitet og å fremme konkurransedyktigheten ved å redusere administrative forpliktelser for utsteder og tilrettelegger.

Terskelverdiene for når plikten til å utarbeide EØS-prospekt inntreffer, økes, og innholdskravene i nasjonale registreringsprospekt er lavere enn for EØS-prospekt, slik at endringen skulle tilsi at kostnadene for tilbyderne reduseres. Det foreligger imidlertid ikke noen statistikk over hvor mange godkjente EØS-prospekt som gjelder tilbud som ligger mellom nåværende terskelverdier og de nye terskelverdiene, og det er derfor vanskelig å tallfeste effekten av endringene.

Videre økes også terskelverdiene for nasjonale registreringsprospekt. Etter en gjennomgang av registrerte nasjonale prospekt for de tre forutgående år, anslår departementet at antall prospekter for disse årene med de nye terskelverdiene ville vært redusert til om lag halvparten.

Som følge av endringsdirektivet økes adgangen til å gi dispensasjon fra prospektplikt. Dette kan lette byrdene og redusere kostnadene for utsteder og tilrettelegger.

Videre gjøres det endringer i unntakene for prospektplikt. Det er sannsynlig at flere tilfeller vil omfattes av unntakene, slik at endringene på dette området vil være kostnadsbesparende og innebære en reduksjon av administrative forpliktelser for utstederne.

3.1.2 Rapporteringsdirektivet

Direktiv 2010/73/EU (endringsdirektivet) medfører også endringer i direktiv 2004/109/EF (rapporteringsdirektivet). EØS-regler tilsvarende rapporteringsdirektivet er gjennomført i verdipapirhandelloven kapittel 4 og 5. Finanstilsynet har i sitt høringsnotat 5. april 2011 vurdert og kommet med utkast til nødvendige endringer i verdipapirhandelloven kapittel 5, til gjennomføring av EØS-regler som svarer til endringene i rapporteringsdirektivet. Høringsnotatet ble sendt på høring 29. juni 2011 til høringsinstanser som angitt i punkt 3.1.2 i proposisjonen.

Endringsdirektivet er ennå ikke tatt inn i EØS-avtalen. Departementet foreslår likevel nå lovregler i tråd med EUs regelverk slik det er etter endringsdirektivet. Fremstillingen av EØS-rett og uttrykket «EØS-regler som svarer til endringsdirektivet» eller lignende uttrykk i avsnittene nedenfor forutsetter at endringsdirektivet tas inn i EØS-avtalen.

Se proposisjonens punkt 3.2 for omtale av Norge som hjemstat for utsteder fra land utenfor EØS – periodisk informasjonsplikt, og minimum pålydende

i forbindelse med virkeområde, informasjon til långivere og språk.

Departementet legger til grunn at innsnevring av unntaket fra periodisk informasjonsplikt ikke vil ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser. Videre antar departementet at långivermøtene i de fleste tilfeller kan avholdes elektronisk eller ved fullmakt, slik at heller ikke konsekvensen av at flere utstedere eventuelt må avholde slikt møte i Norge forventes å være betydelig. Når det gjelder endring av terskelverdien for valg mellom engelsk og norsk som rapporteringsspråk, vil dette kunne medføre at færre av utstederne kan rapportere på engelsk, og derved økte kostnader for utstederne.

3.1.3 Konesjonsplikt for mellommanns-virksomhet knyttet til andeler i ansvarlige selskaper

Andeler i ansvarlige selskaper er ikke omfattet av definisjonen av finansielle instrumenter i verdipapirhandelloven. Med ansvarlige selskaper menes selskaper regulert i selskapsloven § 1-2 første ledd bokstav a, b, c og e: kommandittselskap (KS), (ubegrenset) ansvarlig selskap (ANS), selskap med delt ansvar (DA) og indre selskap (IS). En konsekvens av at andeler i ansvarlige selskaper ikke anses som finansielle instrumenter, er at mellommannsvirksomhet i forbindelse med slike andeler ikke er konsesjonsbelagt investeringstjeneste etter verdipapirhandelloven. Slik mellommannsvirksomhet er heller ikke regulert på annen måte i verdipapirhandelloven.

Ansvarlige selskaper, spesielt kommandittselskap og indre selskap, har tradisjonelt vært benyttet ved prosjektfinansiering innen shipping og eiendom. Indre selskap, eller sammenlignbare utenlandske «limited partnerships», er videre benyttet i såkalt «private equity-virksomhet» og venturekapitalvirksomhet. Markedet i disse segmentene har historisk sett vært kjennetegnet av langsiktige investorer som både kjenner selskapsformen og de underliggende investeringsobjektene godt, herunder den finansielle risikoen. Investeringer i ansvarlige selskaper markedsføres i dag også mot massemarkedet.

I NOU 2006:3 Om markeder for finansielle instrumenter foreslo Verdipapirmarkedslovutvalget i pkt. 2.5.2 at andeler i ansvarlige selskaper skulle omfattes av definisjonen av finansielle instrumenter i verdipapirhandelloven.

Departementet fulgte ikke opp Verdipapirmarkedslovutvalgets forslag om at andeler i ansvarlige selskaper skulle omfattes av definisjonen av finansielle instrumenter, jf. Ot.prp. nr. 34 (2006–2007), men varslet en nærmere utredning av problemstillingen.

I brev 26. juni 2007 ba departementet Kredittilsynet (nå Finanstilsynet) vurdere om andeler i

ansvarlige selskaper bør omfattes av definisjonen av finansielle instrumenter i vphl. § 2-2 første ledd.

I brev 4. mars 2009 ba departementet Kredittilsynet også vurdere følgende:

«Dersom andeler i kommandittselskap og andeler i ansvarlige selskaper etter Kredittilsynets vurdering ikke bør omfattes av definisjonen av finansielle instrumenter i verdipapirhandelloven, ber departementet Kredittilsynet vurdere om det bør utarbeides forslag til andre bestemmelser, slik at det blir tilsvarende regulering av investeringstjenester knyttet til andeler i kommandittselskaper og andeler i ansvarlige selskaper, som for investeringer som reguleres av verdipapirhandelloven»

Kredittilsynet oversendte 30. april 2009 høringsnotat til departementet. I høringsnotatet anbefalte Kredittilsynet ikke å utvide definisjonen av finansielle instrumenter, men kom med forslag til en «selvstendig utvidelse av konsesjonsplikten» for mellommannsvirksomhet i forbindelse med andeler i ansvarlige selskaper.

I brev 8. mai 2009 til Kredittilsynet stilte departementet spørsmål ved om det er behov for å regulere særskilt hvilke av verdipapirhandellovens og verdipapirforskriftens bestemmelser som skal gjelde, eller eventuelt ikke gjelde, som følge av at en regulering som Kredittilsynet foreslår innebærer at verdipapirforetaks ytelse av mellommannstjenester knyttet til andeler i ansvarlige selskaper ikke vil være investeringstjenester i verdipapirhandellovens forstand. I brevet 8. mai 2009 ba departementet også Kredittilsynet om å utarbeide en nærmere omtale av hvilke andre regelsett som berøres ved en eventuell utvidelse av definisjonen av finansielle instrumenter i verdipapirhandelloven til å omfatte andeler i ansvarlige selskaper, samt peke på mulige konsekvenser av en slik utvidelse. Kredittilsynet besvarte disse spørsmålene i svarbrev til departementet 11. juni 2009.

Ved høringsbrev 23. september 2009 sendte departementet Kredittilsynets høringsnotat 30. april 2009, samt utdrag fra Kredittilsynets brev 11. juni 2009, på høring.

Mellommannsvirksomhet i forbindelse med andeler i ansvarlige selskaper er i dag ikke regulert i verdipapirhandelloven. Dette innebærer blant annet at det ikke kreves konsesjon for å drive investeringsrådgivning eller andre investeringstjenester i forbindelse med slike andeler.

Se proposisjonens punkt 3.3 for omtale av EØS-rett og utenlandsk rett, høringsutkastet, høringsinstansenes syn, departementets vurdering, og forholdet til MiFID art. 31 og 32.

Forslaget vil medføre at foretak som ikke er verdipapirforetak, og som på forretningsmessig basis yter tjenester som nevnt i vphl. § 2-1 første ledd nr. 1-6 i forbindelse med andeler i ansvarlige selskaper, må

søke om tillatelse til å yte slike tjenester etter verdipapirhandelloven for å kunne fortsette denne virksomheten, dersom tjenestene ikke utelukkende ytes til kunder som angitt i forslag til vphl. § 9-2 annet ledd nytt nr. 10. For de foretakene som må søke om konsesjon, vil forslaget medføre nye administrative byrder, da virksomheten vil underlegges kravene i verdipapirhandelloven kapittel 9 og 10.

Departementet finner det vanskelig å anslå hvor mange foretak som konkret vil bli omfattet av kravet til konsesjon, og herunder hvor mange foretak som vil søke om tillatelse som følge av lovforslaget. Dersom antallet nye konsesjonssøknader blir begrenset, antas det at lovendringen ikke medfører økte ressursbehov hos Finanstilsynet.

3.1.4 Motregning av derivater

Finansdepartementet bad i brev 29. mars 2010 Finanstilsynet om å vurdere om adgangen til å motregne derivatavtaler, jf. verdipapirhandelloven § 14-1, bør utvides til å gjelde alle derivater som nevnt i vphl. § 2-2 femte ledd.

Verdipapirhandelloven kapittel 14 regulerer motregning av forpliktelser som følger av avtaler om enkelte finansielle instrumenter. Etter disse bestemmelsene kan avregningsavtaler gjøres gjeldende overfor konkursbo dersom de gjelder varederivater, framtidige renteavtaler (FRA), rente- og valutaopsjoner, rente- og valutaterminer, rente- og valutabytteavtaler, og avtaler om handel med valuta, kredittderivater, og derivater som nevnt i vphl. § 2-2 femte ledd nr. 5, jf. § 14-1, jf. § 14-2. Ifølge vphl. § 14-3 kan sikkerhet for slike avtaler som er stilt overfor oppgjørssentraler ikke omstøtes etter dekningslovens regler.

I brev av 29. september 2010 oversendte Finanstilsynet utkast til høringsnotatet med forslag til utvidelse av anvendelsesområdet i § 14-1 til å gjelde alle finansielle instrumenter etter vphl. § 2-2 femte ledd.

Departementet sendte Finanstilsynets høringsnotat på høring ved brev 15. desember 2010, med høringsfrist 16. mars 2011.

Se proposisjonens punkt 3.4 for omtale av gjeldende rett, EØS-rett og utenlandsk rett, høringsutkastet og høringsinstansenes syn, og departementets vurdering.

Når en finansinstitusjon og dens motpart har motgående posisjoner med hverandre og avregner sine gjensidige posisjoner til et nettobeløp, vil partenes kostnader bli redusert, og likviditetsbehov og risiko bli redusert til netto posisjoner ved oppgjøret. Kapitalkravene kan imidlertid bli påvirket, jf. kapitalkravsforskriften § 25-1, slik at virkningen på soliditeten er mer usikker.

En utvidelse av anvendelsesområdet for motregningsreglene i verdipapirhandelloven vil innebære avvik fra likedelingsprinsippet i konkurs. Dette vil

kunne føre til at det blir mindre igjen å fordele mellom de øvrige kreditorerne i en eventuell konkurs-situasjon. Boets valgtrett til inntreden i debitors kontrakter vil bli videre innstrammet, noe som kan ha økonomiske konsekvenser for konkursboet.

Forslaget innebærer at sluttavtalens rettslige stilling vil være den samme for foretak som inngår derivat- og sluttavregningskontrakter, uavhengig av derivatets underliggende. Departementet antar at dette vil føre til en administrativ forenkling for det aktuelle foretak. Departementet legger til grunn at forslaget ikke vil ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for offentlige myndigheter.

3.1.5 Primærinnsiders meldeplikt

Se proposisjonen punkt 3.5 for omtale av meldepliktreglenes virkeområde, offentliggjøring, meldepliktreglenes definisjon av «nærstående», og unntak fra meldeplikten ved utstederselskapets handel i egne aksjer.

Departementet legger til grunn at forslaget om å endre meldepliktreglenes virkeområde, forslaget om å lovfeste at meldinger etter vphl. § 4-1 skal sendes til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker, forslaget om å utvide meldepliktreglenes definisjon av nærstående, samt forslag om at departementet i forskrift kan fastsette unntak fra meldeplikten ved kjøp og salg av et verdipapirforetak som ledd i «markedet maker»-virksomhet ikke vil ha vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser. Dersom Finanstilsynet ikke finner å utpeke Oslo Børs eller annen enhet som mottaker av meldinger og lister i henhold til reglene om meldeplikt, jf. punkt 3.5.2 i proposisjonen, vil dette imidlertid få både administrative og økonomiske konsekvenser for Finanstilsynet knyttet blant annet til organisering og ressursbehov for å sikre mottak, offentliggjøring, samt eventuell kontroll av innsendte meldinger og lister.

3.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

4. Endringer i eiendomsmeglingsloven

4.1 Sammendrag

Da lov om eiendomsmegling ble vedtatt i Stortinget 29. juni 2007, medførte den vesentlige endringer sammenlignet med den tidligere lov om eiendomsmegling. Blant annet ble kravene til hvilke opplysninger som skal gis om eiendommen, skjerpet, og det ble stilt strengere kompetansekrav til dem som skal arbeide i eiendomsmeglingsbransjen. Det ble videre innført nye lovbestemmelser for å sikre eiendomsmeglerens uavhengighet, og det ble stilt større krav til styrets og daglig leders ansvar for den faglige

ledelsen for tjenestenes kvalitet. I løpet av den tiden som har gått siden loven trådte i kraft, har erfaring vist at det vil være hensiktsmessig å gjøre enkelte endringer i regelverket, og i proposisjonen foreslår Finansdepartementet at det gjøres enkelte endringer i eiendomsmeglingsloven.

Endringsforslagene bygger på høringsnotat 30. september 2010 utarbeidet av Finanstilsynet med forslag til diverse endringer i eiendomsmeglingsloven og eiendomsmeglingsforskriften (forskrift 23. november 2007 nr. 1318). Notatet ble sendt på høring av Finansdepartementet 5. januar 2011. Finanstilsynets høringsnotat bygget på forslag som Eiendomsmegler 1 fremsatte i brev til Finansdepartementet 1. juni 2010 og som departementet hadde bedt Finanstilsynet om å vurdere. I høringsnotatet fremsettes det forslag om å oppheve kravet om at eiendomsmegler skal skrive timebasert regning i tilfeller hvor det er avtalt fast pris eller provisjon for oppdraget. Det fremsettes videre forslag om å åpne for at medhjelpere i en tidsbegrenset periode skal kunne arbeide uten å ha bestått medhjelpereksamen, samt forslag om å utvide adgangen for oppgjørsmedhjelpere til å utføre det økonomiske oppgjøret i eiendomshandler.

På bakgrunn av henvendelse fra Finansdepartementet i brev 11. juni 2010 vurderte Finanstilsynet i eget notat 30. september 2010 behovet for å innføre vandelskrav for eiendomsmeglerfullmektiger. Det ble konkludert med at det ikke foreligger et slikt behov. I høringsbrev 5. januar 2011 ble Finanstilsynets notat om vandelskrav for eiendomsmeglingsfullmektiger vedlagt, og departementet ba om høringsinstansenes syn på hvorvidt det bør innføres et vandelskrav for eiendomsmeglingsfullmektiger.

Videre sendte Finansdepartementet 28. januar 2011 på høring forslag om å presisere at eiendomsmeglingsloven får anvendelse også på videresalg av kjøperposisjoner til fast eiendom. Det ble samtidig sendt på høring forslag om å rette opp en inkurie i straffebestemmelsen i eiendomsmeglingsloven § 8-9, slik at overtredelser av eiendomsmeglingsloven § 3-2 om behandling av betrodde midler tas inn i straffebestemmelsen.

Se proposisjonens punkt 4.3–4.7 for omtale av medhjelpereksamen – forskriftshjemmel til å gi adgang til at medhjelpere i en viss periode kan arbeide uten å ha bestått eksamen, organisering av oppgjørsfunksjonen, plikt til å skrive regning for medgått tid, vandelskrav for eiendomsmeglerfullmektiger, og videresalg av kjøperposisjoner til fast eiendom – presisering av eiendomsmeglingslovens anvendelsesområde.

Lovforslaget i proposisjonens punkt 4.3 gir hjemmel for departementet til i forskrift å fastsette at personer som ikke ennå har bestått medhjelpereksamen,

kan arbeide som medhjelper i en begrenset periode. En slik ordning vil etter departementets vurdering møte et behov for større fleksibilitet ved ansettelsen av medhjelpere i eiendomsmeglingsbransjen, samtidig som medhjelper før eksamen vil kunne opparbeide seg relevant kunnskap og erfaring.

Lovforslaget i punkt 4.4 medfører at oppgjørsmedhjelpere kan gjennomføre det økonomiske oppgjøret også i eiendomsmeglingsforetak som selv gjennomfører det økonomiske oppgjøret. Dette imøteser et fra eiendomsmeglingsbransjen uttrykt behov for større fleksibilitet med hensyn til organiseringen av oppgjørsfunksjonen, og bidrar videre til at oppgjørsmedhjelpere i foretak som utfører oppgjøret internt, får samme kompetanse som oppgjørsmedhjelpere i foretak som opptrer som kontraktsmedhjelper for andre eiendomsmeglingsforetak.

Lovforslaget i punkt 4.7 klargjør at omsetning av mellommannsvirksomhet knyttet til omsetning av kjøperposisjoner faller inn under eiendomsmeglingslovens virkeområde.

4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Særlig om å gi adgang til at medhjelper i eiendomsmegling i en viss periode kan arbeide uten å ha bestått eksamen (proposisjonens punkt 4.3)

Komiteen deler vurderingen om at det vil være hensiktsmessig at personer som ennå ikke har bestått medhjelpereksamen, kan arbeide som medhjelpere i et begrenset tidsrom før medhjelpereksamen avlegges. En slik løsning vil gi mulighet til å opparbeide seg praktisk relevant erfaring som kan være nyttig ved avleggelse av eksamen, og vil kunne gi det enkelte foretak fleksibilitet med hensyn til organiseringen av medhjelperfunksjonen. Komiteen viser imidlertid til at intensjonen med eksamenen er å heve kompetansenivået i bransjen, og mener således at det er avgjørende at den nye hjemmelen ikke fører til utstrakt bruk av midlertidige ansettelser av medhjelpere uten eksamen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter regjeringens vurdering om at det normalt bør være en forutsetning ved ansettelsen at medhjelperen er i ferd med, eller har som intensjon i løpet av kort tid, å avlegge eksamen. Flertallet støtter videre at Finanstilsynet, som ledd i sitt alminnelige tilsyn med eiendomsmeglerforetakene, kontrollerer at bruken av medhjelpere uten avlagt eksamen ikke medfører en utstrakt bruk av midlertidige ansettelser som i realiteten vil undergrave eiendomsmeglingslovens formål om kompetanseheving.

5. Økokrims tilgang til opplysninger i verdipapirregisteret

5.1 Sammendrag

I rapport framlagt 22. juni 2007 av Finanstilsynet, Oslo Børs og Økokrim vedrørende samarbeidet mellom de tre institusjonene om bekjempelse av verdipapirkriminalitet, fremmes blant annet forslag om å gi Økokrim elektronisk tilgang til verdipapirregisteret. Rapporten viser til at tilgang på detaljert økonomisk og personlig informasjon er viktig for å kunne avdekke verdipapirkriminalitet. Effektivitet innen bekjempelse av verdipapirkriminalitet forutsetter blant annet at det kan kreves informasjon fra aktører som har taushetsplikt, samt at institusjonene som arbeider med bekjempelse av verdipapirkriminalitet, har effektiv tilgang til informasjon i relevante offentlige registre og databaser.

I rapporten er det videre vist til at etterforskning av verdipapirkriminalitet ofte handler om å knytte transaksjoner i finansielle instrumenter til konkrete personer på et gitt tidspunkt. Det må videre etableres visshet for at vedkommende har handlet på en måte som bryter med regelverket, for eksempel handlet på innsideinformasjon, eller drevet med eller medvirket til markedsmanipulasjon. Slik etterforskning vil ofte kreve sammenstilling av store mengder transaksjonsdata for eksempel fra børsens handelssystemer og fra verdipapirregisteret. Dette betyr at en vesentlig forutsetning for myndighetenes evne til å lykkes med denne typen etterforskning er at det foreligger effektiv tilgang til ulik registerinformasjon.

I rapporten vurderes blant annet om Finanstilsynet, Oslo Børs og Økokrim har nok tilgang til informasjon i relevante offentlige registre og databaser. En viktig informasjonskilde i forbindelse med undersøkelser av mulig verdipapirkriminalitet er data fra verdipapirregisteret. Verdipapirregisteret brukes først og fremst som kilde til å finne hvem som har kjøpt eller solgt aksjer eller andre finansielle instrumenter på en gitt dato eller i en gitt periode. Per i dag har både Oslo Børs og Finanstilsynet elektronisk tilgang til Verdipapirsentralens verdipapirregister, mens Økokrim mangler slik elektronisk tilgang. Mangel på tilgang til verdipapirregisteret for Økokrim nødvendiggjør derfor regelmessig ekstern bistand under etterforskningen. I praksis kontaktes Finanstilsynet med forespørsel om bistand. Selv om Finanstilsynet er villige til å yte bistand, er dette en lite praktisk fremgangsmåte som medfører dobbeltarbeid og forsinkelser. En slik fremgangsmåte svekker dermed effektiviteten i kontrollkjeden generelt og i etterforskningen spesielt.

I brev fra Finansdepartementet 29. mars 2010 gis Finanstilsynet i oppdrag å utarbeide utkast til lov- og/eller forskriftsendring slik at Økokrim gis elektronisk

tilgang til verdipapirregisteret, samt å utarbeide utkast til høringsnotat.

I høringsnotat 29. september 2010 foreslår Finanstilsynet at Økokrim gis elektronisk tilgang til verdipapirregisteret gjennom endring i lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter (verdipapirregisterloven).

Se proposisjonens punkt 5.2–5.6 for omtale av gjeldende rett, høringen, og departementets vurdering.

Ved nær sagt samtlige saker hvor det foreligger mistanke om brudd på verdipapirhandellden, utgjør data fra verdipapirregisteret en sentral faktor i etterforskningen. Mangel på egen elektronisk tilgang til verdipapirregisteret for politiet gjør informasjonsinnhenting lite praktisk og medfører i realiteten dobbeltarbeid og forsinkelser. Dette svekker effektiviteten i kontrollkjeden generelt og i etterforskningen spesielt.

Elektronisk tilgang vil virke effektiviserende både for politiet og for kontrollkjeden generelt, i tillegg til at det vil kunne bidra til å heve kvaliteten på etterforskningen.

I likhet med Finanstilsynet legger departementet til grunn at det må foretas mindre tekniske justeringer for å gi politiet tilgang til registeret, men at det ikke vil påløpe vesentlige kostnader. Departementet antar at de økonomiske besparelsene som følger av forslaget, vil overstige kostnadene ved omleggingen.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen er positiv til forslaget om at Økokrim gis elektronisk adgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Komiteen slutter seg også til vurderingen om at tilgangen må gjelde uten at kravene i straffeprosessloven er oppfylt. Komiteen viser til at etterforskning av verdipapirkriminalitet ofte handler om å knytte transaksjoner i finansielle instrumenter til konkrete personer på gitte tidspunkt og at slik etterforskning ofte krever sammenstilling av transaksjonsdata. Det er da avgjørende at det foreligger en effektiv tilgang til ulike registerinformasjon. Komiteen mener forslaget om tilgang til opplysninger i verdipapirregisteret er et egnet bidrag til å rasjonalisere effektiviseringsarbeidet av økonomisk kriminalitet. Komiteen slutter seg til at politiet som etat gis samme tilgang til verdipapirregisteret, og forutsetter at politiet etablerer gode og praktiske rutiner for tilgang, slik at denne begrenses til personer og enheter som har behov for dette i forbindelse med sitt arbeid.

6. Tilpasninger til ny politiregisterlov

6.1 Sammendrag

Stortinget sluttet seg 11. mars 2010 ved behandlingen av Prop. 12 L (2008–2009), jf. Ot.prp. nr. 108 (2008–2009), til Justisdepartementets forslag til ny politiregisterlov, se Innst. 139 L (2009–2010).

Finansdepartementet ba i brev 26. august 2010 Finanstilsynet om å utarbeide høringsnotat om tilpasning av bestemmelser om vandelskontroll på finansmarkedsområdet til ny politiregisterlov. Finanstilsynets høringsnotat ble oversendt Finansdepartementet i brev 3. januar 2011.

Den nye politiregisterloven skal etter planen tre i kraft 1. juli 2012.

Finansdepartementet sendte Finanstilsynets høringsnotat på høring ved brev 21. januar 2011. Høringsfristen var 15. april 2011.

Se proposisjonens punkt 6.3–6.6 for omtale av gjeldende rett, høringen, og departementets vurdering.

Endringene i bestemmelsene om politiattest er rent tekniske og medfører ingen realitetsendringer. Forslaget vil ikke ha noen økonomiske eller administrative konsekvenser.

6.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

7. Tekniske justeringer i verdipapirhandellden og enkelte andre lover

7.1 Sammendrag

Se proposisjonens punkt 7.1–7.6 for omtale av overtredelser av reglene om løpende informasjonsplikt, unntak fra konsolideringsbestemmelsen i verdipapirhandellden § 9-21 annet ledd nr. 2, oppretting av begrepsbruk i verdipapirhandellden, endring av bestemmelser som viser til Kredittilsynet, oppretting av inkurie i forsikringsvirksomhetsloven § 12-11, og oppretting av inkurie i eiendomsmeulingsloven § 8-9.

Departementet legger til grunn at forslagene i dette kapitlet ikke har noen økonomiske eller administrative konsekvenser.

7.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

8. Opplysninger om nærstående parter i regnskapsloven

8.1 Sammendrag

Av regnskapsloven § 7-30b følger at det skal opplyses om vesentlige transaksjoner mellom nærstående parter. Etter bestemmelsens fjerde ledd kan departementet i forskrift gi nærmere bestemmelser om definisjonen av nærstående parter. Av forskrift om overgangsregler mv. til lov 25. juni 2010 nr. 33 om endringer i regnskapsloven og enkelte andre lover følger at opplysningskravet gjelder for regnskapsår påbegynt 1. august 2010 eller senere.

I forskrift 17. juli 1998 nr. 56 til utfylling og gjennomføring av regnskapsloven § 7-30b-1 er det gitt en definisjon av nærstående parter som svarer til definisjonen som var i kraft etter internasjonale regnskapsstandard (IAS) 24 ved forskriftens ikrafttredelse.

Se proposisjonens punkt 8.2–8.4 for omtale av EØS-rett, brev fra Den norske Revisorforening til Finansdepartementet, og Finanstilsynets vurdering.

Finanstilsynets forslag har ikke vært på høring, jf. utredningsinstruksen pkt. 5.4 b.

Departementet viser til at det statlige eierskapet i Norge er relativt omfattende. Kravet til opplysninger om transaksjoner med nærstående parter vil dermed kunne være mer byrdefullt å oppfylle for helt eller delvis statlig eide selskaper i Norge enn i andre land. Samtidig er det fastsatt unntak fra kravet til å opplyse om transaksjoner med nærstående parter for helt eller delvis statlig eide foretak som benytter internasjonale regnskapsstandarder. Departementet viser til at Revisorforeningen og Finanstilsynet vurderer det som uheldig at det gjelder et strengere rapporteringskrav for helt eller delvis statlig eide foretak som rapporterer etter regnskapsloven enn for foretak som rapporterer etter internasjonale regnskapsstandarder. Departementet mener derfor at det bør vurderes nærmere om det kan være ønskelig å fastsette visse unntak fra opplysningskravet for førstnevnte gruppe av foretak.

Som påpekt av Finanstilsynet, kan det ikke fastsettes slike unntak i forskrift uten at det først er vedtatt endringer i forskriftshjemmelen. Departementet fremmer i proposisjonen forslag om at det vedtas slike endringer. For å ha mulighet til å vurdere nærmere om ev. unntak helt eller delvis bør gjøres gjeldende for regnskapsåret 2011, har det ikke vært praktisk mulig å sende forslaget til forskriftshjemmel på høring før lovforslaget fremmes. Departementet vil imidlertid sende Finanstilsynets forslag til forskriftsendringer om mulige unntak fra opplysningskravet på høring.

Forslaget om endring av forskriftshjemmelen medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige eller private. Dersom det

vedtas forskrift som helt eller delvis unntar offentlig eide foretak fra opplysningskravet, vil det kunne innebære en viss besparelse for slike foretak.

8.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) § 13 annet ledd ved å redusere kravet om oppbevaringsplikt for regnskapsmateriale, herunder primærdokumentasjon, fra ti til fem år.

10. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i bokføringsloven,
verdipapirhandelloven, eiendomsmeglingsloven
m.m.

I

I følgende bestemmelser skal uttrykket «Kreditilsynet» endres til «Finanstilsynet» og «Kreditilsynets» endres til «Finanstilsynets»:

1. lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 16a annet ledd
2. lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2b-4 annet ledd
3. lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere § 13 annet ledd
4. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 7-2 fjerde ledd
5. lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 7-2 fjerde ledd
6. lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff § 412 nr. 47

II

I lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker skal § 3 tredje ledd nytt annet punktum lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første

punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

III

I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker skal § 8a annet ledd nytt annet punktum lyde:

Ved søknad om tillatelse etter § 8 første og annet ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

IV

I lov 24. mai 1985 nr. 28 om Norges Bank og pengevesenet mv. gjøres følgende endringer:

§ 11 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hovedstyret kan bestemme at den som skal utføre arbeid eller tjeneste for banken, eller som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør til banken, må fremlegge *uttømmende politiattest etter politiregisterloven § 41 nr. 1* dersom sikkerhetsmessige hensyn tilsier det.

§ 11 fjerde ledd tredje punktum oppheves. Nåværende fjerde punktum blir nytt tredje punktum.

V

I lov 13. mai 1988 nr 26 om inkassovirksomhet og annen inndriving av forfalte pengekrav skal § 30 første ledd lyde:

Tilsyn med inkassovirksomhet som drives i medhold av en inkassobevilling etter § 5, føres av Finanstilsynet etter *finansstilsynsloven*.

VI

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2-2 sjette ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift til utfylling, gjennomføring og avgrensning av bestemmelsene i §§ 2-2 til 2-6, herunder regler med retningslinjer for egnethetsvurderingen etter § 2-4, og om *innhenting av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40*.

§ 2a-3 første ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første punktum skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i annet punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

§ 2d-1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Finanstilsynet skal føre tilsyn med finansstiftelser og deres virksomhet etter reglene i *finansstilsynsloven*.

§ 3-3 tredje ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

§ 4b-2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere regler om betalingsforetaks organisering, virksomhet, kapitalkrav, eierforhold, sikring av midler, bruk av agenter og oppdragstakere, vilkår for tillatelse, tilbakekall av tillatelse, nemndsbehandling av tvister, *tilsyn og innhenting av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40*.

§ 4c-3 annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om e-pengeforetak, herunder regler om organisering, virksomhet, kapitalkrav, eierforhold, sikring av midler, innløsning av elektroniske penger, bruk av agenter og oppdragstakere, vilkår for tillatelse, tilbakekall av tillatelse, nemndsbehandling av tvister, *tilsyn og innhenting av ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40*.

VII

I lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere gjøres følgende endringer:

§ 4 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved søknad om autorisasjon som regnskapsfører skal det legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 12 annet ledd skal lyde:

Finanstilsynsloven § 10 annet ledd om tvangsmulkt gjelder for pålegg etter første ledd.

VIII

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. skal § 7-30 b fjerde ledd lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om definisjonen av nærstående parter og bestemmelser om at regnskapspliktige som direkte eller indirekte eies helt eller delvis av offentlig myndighet, kan unnlate å gi opplysninger som kreves etter første ledd.

IX

I lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer skal § 3-4 nytt annet ledd lyde:

Ved søknad om godkjenning som registrert eller statsautorisert revisor skal det legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

X

I lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter gjøres følgende endringer:

§ 4-1 nytt fjerde ledd skal lyde:

Personer som nevnt i første ledd skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 5-2 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første og annet ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

Ny § 8-4 skal lyde:

§ 8-4 Tilgang til opplysninger i registeret

Politiet skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Søk i verdipapirregister skal kun skje ut fra politiets behov for opplysninger i forbindelse med forebygging og bekjempelse av kriminalitet.

Finanstilsynet skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Søk i verdipapirregister skal kun skje ut fra Finanstilsynets behov for opplysninger i forbindelse med tilsynsoppgaver.

Norsk regulert marked skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i norske verdipapirregister. Søk i verdipapirregister skal kun skje ut fra norsk regulert markeds behov for å overvåke markedet i henhold til børsloven § 27.

XI

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring gjøres følgende endringer:

§ 4 nr. 8 skal lyde:

8. Oppbevaring: Dokumentasjon, *bokførte opplysninger* og pliktig regnskapsrapportering skal oppbevares så lenge det er saklig behov for å kontrollere pliktig regnskapsrapportering. Oppbevaring skal skje i en form som opprettholder muligheten for å lese materialet.

I § 5 første ledd første punktum skal innledningen lyde:

For hver periode med pliktig regnskapsrapportering, og ikke sjeldnere enn hver fjerde måned, skal den bokføringspliktige være i stand til å kunne utarbeide:

I § 5 annet ledd første punktum skal innledningen lyde:

For hver periode med pliktig regnskapsrapportering skal den bokføringspliktige i tillegg være i stand til å kunne utarbeide:

§ 5 annet ledd nr. 2 og nytt nr. 3 skal lyde:

2. spesifikasjon av lønnsoppgavepliktige ytelser,
3. spesifikasjon av eliminerings- og andre posteringer ved utarbeidelse av konsernregnskap.

§ 5 nytt fjerde ledd skal lyde:

Regnskapssystemet skal kunne gjengi spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering som nevnt i første og annet ledd på papir. Departementet kan i forskrift fastsette krav til annen gjengivelse.

§ 6 skal lyde:

§ 6 Sporbarhet

Bokførte opplysninger skal lett kunne følges fra dokumentasjonen via spesifikasjoner frem til pliktig regnskapsrapportering. Det skal likeledes på en lett kontrollerbar måte være mulig med utgangspunkt i pliktig regnskapsrapportering å kunne finne tilbake til dokumentasjonen for de enkelte bokførte opplysningene.

Dokumentasjon av bokførte opplysninger skal være nummererte eller identifisert på annen måte som gjør det mulig å kontrollere at den er fullstendig.

Dokumentasjon av kontrollsporet, herunder hvordan systemgenererte poster kan etterprøves, skal foreligge i de tilfellene det er nødvendig for å kunne kontrollere bokførte opplysninger på en enkel måte.

Departementet kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra kravet i annet ledd om nummerering av dokumentasjon.

§ 10 annet ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette krav til dokumentasjon av elektroniske forsystem.

§ 11 overskriften skal lyde:

Dokumentasjon av balansen mv.

§ 11 første ledd skal lyde:

Ved utarbeidelse av årsregnskap og næringsoppgave skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. *Bestemmelsen gjelder tilsvarende for skattemessige verdier som ikke er dokumentert i øvrige ligningsoppgaver.*

§ 11 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd

§ 12 skal lyde:

§ 12 *Krav til språk*

Spesifikasjoner og dokumentasjon som nevnt i § 13 første ledd nr. 2 og 3, som er utarbeidet av den bokføringspliktige, skal være på norsk, svensk, dansk eller engelsk, med mindre departementet i forskrift eller ved enkeltvedtak bestemmer noe annet.

§ 13 første ledd nr. 2 og 3 skal lyde:

2. spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering som nevnt i § 5, eller bokførte opplysninger som er nødvendig for å kunne utarbeide slike spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering,
3. dokumentasjon av bokførte opplysninger og slettede opplysninger, dokumentasjon av kontrollsporet mv. og dokumentasjon av balansen,

§ 13 første ledd nr. 7 skal lyde:

7. utgående pakksedler eller tilsvarende dokumentasjon som følger varen eller sendes til kjøper på annen måte,

§ 13 annet ledd skal lyde:

Regnskapsmateriale som nevnt i første ledd nr. 1 til 4 skal oppbevares i Norge i ti år etter regnskapsårets slutt. Regnskapsmateriale som nevnt i første ledd nr. 5 til 8 skal oppbevares i Norge i tre år og seks måneder etter regnskapsårets slutt. *Originalt regnskapsmateriale kan erstattes ved overføring av regnskapsinformasjon til andre media hvis muligheten til å etterprøve pliktig regnskapsrapportering i regnskapsmaterialets oppbevaringstid ikke svekkes. De-*

partementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til oppbevaringsmedier.

§ 13 femte ledd skal lyde

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i annet ledd om oppbevaringssted og oppbevaringstid.

Ny § 13 b skal lyde:

§ 13 b *Elektronisk tilgjengelighet*

Bokførte opplysninger etter § 7 første ledd som i utgangspunktet er tilgjengelig elektronisk, skal være tilgjengelig elektronisk i tre år og seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i første ledd.

§ 14 nytt tredje ledd skal lyde:

Kontrollmyndighetene kan kreve regnskapsmateriale som ikke er på norsk, svensk, dansk eller engelsk oversatt til et av disse språkene. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til oversettelsen.

XII

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff skal innledningen i § 412 nr. 47 lyde:

47. I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. gjøres følgende endringer:

XIII

I lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling gjøres følgende endringer:

§ 3-3 tredje ledd skal lyde:

De personer som er omfattet av første ledd, skal i søknaden om tillatelse fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene for at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling. *Slik dokumentasjon skal også legges frem for personer som etter søknadstidspunktet tiltrer slik stiling som nevnt i første ledd.*

§ 7-2 tredje ledd skal lyde:

Personer som er omfattet av første ledd nr. 1 og 2 skal før registrering fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 og bekreftelse fra Brønnøysundregistrene for at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling. *Slik dokumentasjon skal også legges frem for personer som etter søknadstidspunktet tiltrer slik stilling som nevnt i første ledd.*

XIV

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. gjøres følgende endringer:

§ 2-1 annet ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Ved søknad om tillatelse etter første ledd skal det for personer med stilling eller verv som nevnt i første punktum legges frem ordinær politiattest etter politi-registerloven § 40. Det skal også legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som tiltrer slik stilling eller slikt verv etter søknadstidspunktet.

§ 12-11 tredje ledd skal lyde:

Minstekrav til *premieavsetning* og avsetning for ikke avløpt risiko beregnes etter regler fastsatt av Kongen i forskrift.

XV

I lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling gjøres følgende endringer:

§ 1-2 annet ledd nytt nr. 6 skal lyde:

6. *omsetning av avtale om erverv av rettigheter som nevnt i nr. 1 til 5.*

§ 2-9 tredje ledd skal lyde:

(3) Personer som nevnt i første og annet ledd skal legge frem *uttømmende politiattest etter politiregisterloven § 41 nr. 1.*

§ 2-9 femte ledd oppheves.

Nåværende sjette ledd blir nytt femte ledd.

§ 4-2 annet ledd skal lyde:

(2) Søkeren må fremlegge politiattest som nevnt i § 2-9 tredje ledd.

§ 4-2 sjette ledd oppheves.

§ 4-3 annet ledd skal lyde:

(2) Søkeren må fremlegge politiattest som nevnt i § 2-9 tredje ledd.

§ 4-3 sjette ledd oppheves.

§ 4-4 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift fastsette krav til eksamen som nevnt i første og annet ledd og fastsette unntak fra kravet om at eksamen må være bestått på

ansettelsestidspunktet. Videre kan departementet i forskrift fastsette krav til tilsyn med oppgjørsmedhjelper som utfører oppgjør.

§ 6-2 tredje ledd skal lyde:

(3) Annet ledd er ikke til hinder for at oppdrag utføres av eiendomsmeglerfullmektig som nevnt i § 4-5 tredje ledd under tilsyn av ansvarlig megler for oppdraget eller at oppgjør utføres av medhjelper som har bestått eksamen i oppgjør, jf. § 4-4 andre ledd.

§ 8-9 første punktum skal lyde:

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 2-1, 2-2, 3-1, 3-2, 3-6, 4-5, 5-1, 5-2, 5-3, 6-3 tredje og fjerde ledd, 7-2 første ledd, 7-4 tredje ledd og 8-1 straffes med bøter eller fengsel inntil 3 år, eller inntil 6 år ved særlig skjerpene omstendigheter.

XVI

I lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder gjøres følgende endringer:

§ 10 nytt femte ledd skal lyde:

(5) *Personer som nevnt i annet ledd skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.*

§ 17 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første og annet ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

XVII

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 3-6 nytt tredje til sjette ledd skal lyde:

(3) *Utsteder av aksjer skal uten ugrunnet opphold sende en ajourført oversikt over personer som nevnt i første ledd til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker. Oversikten skal også omfatte foretak som eier aksjer i vedkommende utstederforetak, og som på grunn av eierskapet er representert i utstederforetakets styre. Meldingen skal inneholde personens eller foretakets navn, personnummer, organisasjonsnummer eller lignende identifikasjonsnummer, adresse, type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.*

(4) *Personer og foretak som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold sende Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker en ajourført oversikt over vedkommendes nærstående som nevnt i § 2-5 nr. 1, 2 og 4 dersom disse innehar aksjer utstedt av ved-*

komende selskap eller selskap i samme konsern. Oversikten skal også omfatte nærstående som nevnt i første ledd som innehar lån i henhold til aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1, tegningsretter, opsjoner eller tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer i vedkommende selskap eller selskap i samme konsern, uavhengig av om det finansielle instrumentet gir rett til fysisk eller finansielt oppgjør.

(5) Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker kan utarbeide og offentliggjøre oversikter som inneholder navn på personer og foretak som nevnt i første ledd, samt type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

(6) Denne paragraf gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis.

§ 4-1 skal lyde:

§ 4-1 *Virkeområde*

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder for aksjer opptatt til handel på regulert marked i en utsteder med Norge som hjemstat. Norge skal anses som hjemstat for utstedere som nevnt i § 5-4 annet til fjerde ledd. Der Norge er vertsstat for en utsteder, gjelder hjemstatens lovgivning for så vidt gjelder forholdene regulert i dette kapittel.

§ 4-2 skal lyde:

§ 4-2 *Primærinnsiders meldeplikt*

(1) Personer som nevnt i § 3-6 første ledd skal straks gi melding om kjøp, salg, bytte eller tegning av aksjer utstedt av selskapet eller av selskaper i samme konsern. Det samme gjelder for selskapets handel med egne aksjer. Foretak som eier børsnoterte aksjer i et annet foretak eller aksjer i et annet foretak som er notert på regulert marked, og som på grunn av eierskapet er representert i vedkommende foretaks styre, må gi melding ved handel i slike aksjer. Meldingen skal sendes senest innen åpningen av regulert marked dagen etter at kjøp, salg, bytte eller tegning har funnet sted. Meldingen skal sendes til Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker.

(2) Meldeplikten gjelder også lån som nevnt i aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1, inngåelse, bytte, kjøp eller salg av tegningsretter, opsjoner og tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer som nevnt i første ledd. Meldeplikten gjelder uavhengig av om det finansielle instrumentet gir rett til fysisk eller finansielt oppgjør.

(3) Meldeplikten omfatter også slik handel som gjelder vedkommendes nærstående som nevnt i § 2-5 nr. 1, 2 og 4, samt slik handel som gjelder slektninger som vedkommende på tidspunktet for den meldepliktige handel har delt husholdning med i minst ett år.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette unntak fra reglene i denne paragraf.

Nåværende § 4-2 blir ny § 4-3.

I ny § 4-3 oppheves første ledd. Nåværende annet til tiende ledd blir nye første til niende ledd. Nytt syvende ledd første punktum skal lyde:

(7) Denne paragrafen og forskrifter fastsatt i medhold av denne paragrafen gjelder tilsvarende for egenkapitalbevis.

Nåværende § 4-3 blir ny § 4-4.

Ny § 4-4 skal lyde:

§ 4-4 *krav til melding*

(1) Melding etter § 4-2 skal inneholde opplysninger om:

- 1. navn på den meldepliktige,*
- 2. bakgrunn for meldingen,*
- 3. navn på utsteder,*
- 4. beskrivelse av det finansielle instrumentet,*
- 5. type transaksjon,*
- 6. tidspunkt og marked for transaksjonen,*
- 7. kurs og volum på transaksjonen og*
- 8. beholdning etter transaksjonen.*

(2) Melding etter § 4-3 skal inneholde opplysninger som fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Finanstilsynet eller den Finanstilsynet utpeker skal offentliggjøre meldinger som nevnt i denne bestemmelse på en måte som angitt i § 5-12.

(4) Melding etter dette kapittel kan gis på norsk eller engelsk.

§ 5-3 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utsatt offentliggjøring

§ 5-4 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Norge er hjemstat for utsteder fra land utenfor EØS som har utstedt instrumenter som nevnt i annet ledd nr. 1 eller 2, når Norge er det landet i EØS hvor

- 1. verdipapirene tilbys til offentligheten for første gang, eller*
- 2. det søkes om opptak til notering på et regulert marked for første gang.*

Utsteder som nevnt i første punktum kan velge Norge som hjemstat dersom én av hendelsene i første punktum nr. 1 og 2 har funnet sted i Norge og den andre i en annen EØS-stat.

(4) Norge er hjemstat for utsteder som ikke er omfattet av annet og tredje ledd, dersom utsteder har valgt Norge som hjemstat. Slik utsteder må enten ha forretningskontor i Norge eller ha sine omsettelige verdipapirer opptatt til handel på norsk regulert marked. Valget av Norge som hjemstat etter denne be-

stemmelsen skal gjelde i minst tre år, med mindre de omsettelige verdipapirene ikke lenger er opptatt til handel på regulert marked.

§ 5-4 sjette ledd annet punktum og syvende ledd skal lyde:

§§ 5-5 til 5-11 gjelder heller ikke for utsteder som bare utsteder gjeldsinstrumenter hvis pålydende er minst 100 000 euro eller tilsvarende beløp i annen valuta, eller for utstedere av verdipapirfond.

(7) Dersom ikke annet fremgår av den enkelte bestemmelse, gjelder §§ 5-5 til 5-14 og regler fastsatt i medhold av disse bestemmelsene tilsvarende *egenkapitalbevis* så langt det passer.

§ 5-10 femte ledd skal lyde:

(5) Långivermøtet kan holdes i en annen EØS-stat enn Norge såfremt pålydende pr. obligasjon er minst 100 000 euro, eller tilsvarende beløp i annen valuta på utstedelsestidspunktet, og alle fasiliteter og all informasjon som er nødvendig for at långiverne kan utøve sine rettigheter, er stilt til rådighet i den aktuelle EØS-staten.

§ 5-11 oppheves.

§ 5-13 sjette ledd skal lyde:

(6) Dersom verdipapirer med en pålydende verdi på minst 100 000 euro eller, for obligasjoner i en annen verdi enn euro med en pålydende verdi som minst tilsvarende 100 000 euro på utstedelsesdagen, opptas til notering på et regulert marked i Norge, skal utsteder offentliggjøre opplysningene enten på norsk eller engelsk.

§ 7-2 første punktum skal lyde:

Ved tilbud om tegning eller kjøp av omsettelige verdipapirer som rettes til 150 personer eller flere i det norske verdipapirmarkedet og gjelder et beløp på minst 1 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder, skal det utarbeides prospekt etter reglene i dette kapittelet.

§ 7-4 nr. 4 skal lyde:

4. tilbudet fremsettes i forbindelse med fusjon, *fisjon* eller annen deling av selskapet mellom aksjeeierne, forutsatt at det foreligger et dokument som *prospektmyndigheten* anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,

§ 7-4 nr. 6 og 7 skal lyde:

6. tilbudet gjelder verdipapirer som tilbys som vederlag ved oppkjøp, forutsatt at det foreligger

et dokument som *prospektmyndigheten* anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,

7. tilbudet gjelder utbytte til eksisterende aksjeeiere utbetalt i form av aksjer av samme klasse som de aksjer slikt utbytte utbetales for, forutsatt at det foreligger et dokument med opplysninger om aksjeklasse, antall aksjer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,

§ 7-4 nr. 9 og 10 og nytt nr. 11 skal lyde:

9. tilbudet rettes til nåværende eller tidligere ansatte eller styremedlemmer fra arbeidsgiveren eller fra annet selskap i samme konsern, forutsatt at vedkommende selskap har hovedkontor eller forretningskontor i et EØS-land eller et tredjeland godkjent av *prospektmyndigheten*, og at det foreligger et dokument som inneholder opplysninger om type og antall verdipapirer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,

10. tilbudet gjelder verdipapirer som legges ut i enkeltstørrelser med pålydende eller krav på vederlag på minst 100 000 euro,

11. tilbudet gjelder salg gjennom verdipapirforetak, der verdipapirforetaket har avtale med utsteder om bruk av gyldig prospekt, jf. § 7-12.

§ 7-4 nytt annet ledd skal lyde:

(2) På forespørsel fra utsteder skal verdipapirforetak opplyse om navngitte kunder er kategorisert som profesjonelle eller ikke-profesjonelle, når dette er nødvendig for å avklare om det er prospektplikt.

§ 7-5 nr. 5 skal lyde:

5. verdipapirer som noteres i forbindelse med fusjon, *fisjon* eller annen deling av selskapet mellom aksjeeierne, forutsatt at det foreligger et dokument som *prospektmyndigheten* anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,

§ 7-5 nr. 7 og 8 skal lyde:

7. verdipapirer som tilbys som vederlag ved oppkjøp, forutsatt at det foreligger et dokument som *prospektmyndigheten* anser at gir tilsvarende opplysninger som det som følger av § 7-13,

8. aksjer som tilbys vederlagsfritt til eksisterende aksjeeiere, og utbytte utbetalt i form av aksjer i samme klasse som de aksjer slikt utbytte utbetales for, forutsatt at nevnte aksjer er i samme klasse som allerede noterte aksjer, og at det foreligger et dokument med opplysninger om aksjeklasse, antall aksjer samt bakgrunn og vilkår for tilbudet,

§ 7-6 annet ledd skal lyde:

(2) Prospektmyndigheten kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra reglene i dette kapitlet for tilbud om ikke-aksjerelaterte verdipapirer som utstedes fortløpende eller gjentatte ganger av kredittinstitusjoner, og som gjelder et totalbeløp *tilbudt i EØS-land* på mindre enn 75 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder.

§ 7-7 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. tilbud *frem satt i EØS-land* og som *samlet* gjelder beløp på minst 5 000 000 euro beregnet over en periode på 12 måneder,

§ 7-7 første ledd nr. 5 skal lyde:

5. tilbud som gjelder beløp under 5 000 000 euro, forutsatt at det er utarbeidet prospekt etter bestemmelsene i medhold av § 7-13 annet ledd og §§ 7-14 til 7-21.

§ 7-12 første ledd skal lyde:

(1) Et godkjent prospekt kan benyttes i 12 måneder etter *godkjenningen*, forutsatt at det utarbeides tillegg i samsvar med § 7-15.

§ 7-12 tredje ledd skal lyde:

(3) Et godkjent registreringsdokument kan benyttes i 12 måneder etter *godkjenningen*, forutsatt at *det utarbeides tillegg i samsvar med § 7-15 eller at tilsvarende opplysninger fremkommer i et verdipapirdokument*.

§ 7-13 annet ledd skal lyde:

(2) Departementet kan i forskrift fastsette regler for innholdet i EØS-prospekter, *herunder hvilke utstedere eller tilbud som kan følge forenklede krav*.

§ 7-14 annet ledd skal lyde:

(2) Opplysninger som er offentliggjort og *inn-sendt etter § 5-12 første ledd, kontrollert etter § 7-7 eller registrert etter § 7-10*, kan anses som del av prospektet ved at det henvises til disse. I så fall må det foreligge en referanseliste som viser hvor de relevante opplysningene fremgår. Henvisninger kan ikke gjøres i prospektets sammendrag.

§ 7-15 første punktum skal lyde:

Enhver ny omstendighet, vesentlig feil eller unøyaktighet som kan få betydning for vurderingen av verdipapirene, og som fremkommer mellom tidspunktet for *godkjenningen* av prospektet og tidspunktet for akseptperiodens utløp eller opptaket til

notering, *det alternativet som inntreffer sist*, skal fremgå av et tillegg til prospektet.

§ 7-16 skal lyde:

Utelatelse av visse opplysninger

(1) Prospektmyndigheten kan tillate at enkelte opplysninger utelates i et prospekt

1. dersom offentliggjøring av opplysningene er i strid med allmenne hensyn
2. dersom offentliggjøring av opplysningene fører til at utstederen blir alvorlig skadelidende, forutsatt at utelatelsen ikke vil kunne virke villedende på offentligheten med hensyn til forhold som er av vesentlig betydning for vurderingen av utstederen, tilbyderens, eventuelle garantister eller verdipapirene,
3. dersom opplysningene har liten betydning og ikke kan innvirke på vurderingen av utstederens, tilbyderens og eventuelle garantisters økonomiske stilling og utsikter,
4. dersom informasjonen ikke er relevant på bakgrunn av utstederens virksomhet eller juridiske form, eller de aktuelle verdipapirene, og det ikke finnes tilsvarende opplysninger som kan anses relevante på bakgrunn av virksomheten mv.

(2) *Når verdipapirene er garantert av en EØS-stat, kan opplysninger om garantisten utelates.*

(3) *Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utelatelse av opplysninger i prospekt.*

§ 7-19 annet ledd nr. 3 skal lyde:

3. gjøres tilgjengelig elektronisk på *hjemmesiden til tilbyderens, markedsplassen eller eventuelle verdipapirforetak som plasserer tilbudet*, eller

§ 7-19 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Ved offentliggjøring etter annet ledd nr. 1, 2 eller 4 skal prospektet også offentliggjøres elektronisk etter annet ledd nr. 3.*

Nåværende tredje til sjette ledd blir nye fjerde til syvende ledd.

§ 7-21 annet ledd skal lyde:

(2) Dersom det offentliggjøres tillegg som nevnt i § 7-15, kan aksept av tilbudt gjort før tillegget ble offentliggjort tilbakekalles innen to dager etter slik offentliggjøring *dersom den nye omstendigheten, feilen eller unøyaktigheten som nevnt i § 7-15 fremkom før akseptfristens utløp og før levering av verdipapirene. Siste dato for tilbakekall av aksepten skal angis i tillegget.*

§ 8-2 første ledd skal lyde:

(1) Ansatte kan ikke utstede eller handle for egen regning med finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 første ledd nr. 4 og § 2-2 annet ledd nr. 3. Dette gjelder likevel ikke erverv av opsjoner på aksjer eller *egenkapitalbevis* i arbeidsgiverforetaket når opsjonene er utstedt av foretaket. Andre finansielle instrumenter, med unntak av andeler i verdipapirfond, kan avhendes tidligst 12 måneder etter ervervet.

§ 8-2 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ansatte kan ikke kjøpe finansielle instrumenter av arbeidsgiverforetaket, eller selge finansielle instrumenter til arbeidsgiverforetaket. Tilsvarende gjelder for verdipapirfond som arbeidsgiverforetaket er forvaltningsselskap for. Forbudet gjelder ikke erverv av aksjer eller *egenkapitalbevis* utstedt av foretaket eller rettigheter til slike aksjer eller *egenkapitalbevis* som er utstedt av foretaket eller erverv av andeler i verdipapirfond som forvaltes av arbeidsgiverforetaket.

§ 9-1 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) *Tjenester som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1 til 6 som ytes på forretningsmessig basis i forbindelse med andeler i selskap som definert i selskapsloven § 1-2 første ledd bokstav a, b, c og e og andeler i tilsvarende utenlandske selskaper, kan bare ytes av foretak som har tillatelse til å yte tilsvarende investeringstjenester etter første ledd.*

(4) *Bestemmelsene i kapittel 9 og 10 og forskrifter gitt i medhold av disse, med unntak av §§ 9-23, 10-7, 10-18, 10-19 og 10-20, gjelder tilsvarende ved yting av tjenester som nevnt i tredje ledd.*

§ 9-2 annet ledd nr. 9 og nytt nr. 10 skal lyde:

9. handler for andre medlemmers regning i derivatmarkedet, eller stiller priser for slike medlemmer, forutsatt at kontraktene som inngås eller prisene som stilles er sikret ved at oppgjørsmember eller oppgjørssentral fra de samme markedene trer inn som part eller på annen måte garanterer for oppfyllelsen av kontraktene eller prisene,

10. kun yter tjenester som nevnt i § 9-1 tredje ledd overfor kunder som påtar seg et samlet forpliktet investeringsbeløp som minst svarer til 5 000 000 norske kroner, eller overfor kunder etter verdipapirforskriften § 10-1 jf. § 10-2.

§ 9-9 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 9-10 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første og annet ledd, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

§ 9-21 annet ledd nr. 2 skal lyde:

2. er underlagt felles ledelse med et annet foretak som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2a-2 bokstav i. *Finanstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra første punktum.*

§ 13-1 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 13-1 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

§ 13-1 fjerde ledd nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 14-1 skal lyde:

§ 14-1 *Anvendelsesområdet*

Dette kapittel gjelder finansielle instrumenter som nevnt i § 2-2 femte ledd og avtaler om handel med valuta. Departementet kan i forskrift bestemme at dette kapittel også skal gjelde avtaler om andre finansielle instrumenter.

§ 15-1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan delegere Finanstilsynets tilsyn med overholdelse av §§ 5-2 og 5-3, samt forskrifter gitt for å utfylle disse bestemmelsene, til regulert marked.

§ 17-3 annet ledd nr. 6 skal lyde:

6. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 3-9, § 3-10, § 4-1, § 5-2, § 5-3 eller § 10-11, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

§ 17-4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsene i §§ 5-2 eller 5-3, samt forskrifter gitt for å utfylle disse bestemmelsene, kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr.

XVIII

I lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 2-5 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Den som erverver betydelig eierandel etter reglene i første ledd skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

§ 2-7 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Personer som nevnt i annet og tredje punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 10-3 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

I forbindelse med vurdering av depotmottaker for fondet skal ledende ansatte fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

XIX

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
3. Endringene i verdipapirhandelloven § 5-4 sjette ledd annet punktum, § 5-10 femte ledd og § 5-13 sjette ledd gjelder ikke obligasjoner som ble opp-tatt til notering på regulert marked i en EØS-stat før 31. desember 2010.
4. Departementet kan gi overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 6. juni 2012

Torgeir Micaelsen

leder

Gerd Janne Kristoffersen

ordfører

